

Onderwerp

Ambtelijk rapport
Advies met betrekking tot
camera toezicht

Gemeente Lelystad
t.a.v. de Burgermeester
Stadhuisplein 2
8232 ZX
Lelystad

Organisatieonderdeel

Politie Midden Nederland
District Flevoland
Basisteam Lelystad / Zeewolde

Behandeld door

A.T. Westrik

Functie

Operationeel Expert GGP
Lelystad Zuid-Oost

Telefoon**E-mail****Ons kenmerk**

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Uw kenmerk

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

In afschrift aan

Klik hier als u tekst wilt invoeren.

Datum

30 oktober 2021

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Algemene gegevens

Zaak:	Onveiligheid en criminaliteit Voorstraat
Betreft:	Cameratoezicht
Ten behoeve van:	Burgermeester van de gemeente Lelystad
Organisatie:	Politie Midden Nederland – Basisteam Lelystad Zeewolde
Rapporteur:	A.T. Westrik – Inspecteur van politie

De Waterwijk in Lelystad kent een lange geschiedenis van sociale en strafrechtelijke problematiek die zich openbaart in lokale criminaliteit en onveiligheidsgevoelens in de buurt. Het politie basisteam Lelystad Zeewolde, dat toezicht verzorgt ervaart dat er zich al jarenlang verschillende generaties overlastgevers manifesteren, die strafbare feiten plegen, met in meerdere gevallen zware incidenten tot gevolg. Hierbij gaat het onder andere om schietpartijen, overlast van de handel in verdovende middelen en daaraan gelieerde criminaliteit.

Aanleiding

Juni jongstleden was een dieptepunt te herkennen in de opbouw van criminele en overlast gevende situaties op en rondom de Voorstraat in de Waterwijk te Lelystad. Waar in het verleden al vaker (grote)incidenten hadden plaatsgevonden bleek dit nu op klaarlichte dag, tussen het winkelend publiek van de daar gesitueerde supermarkt plaats te vinden. De feiten en omstandigheden van dit schietincident worden later kort geschetst.

In de maanden voorafgaand aan dit incident constateerde de politie een neerwaartse spiraal van overlast gevend gedrag en er kwam er informatie bij de politie binnen over vuurwapens. De verharding van het type incidenten wordt door de politie gekoppeld aan de handel in- en het gebruik van verdovende middelen. Door de politie is opsporingsmatig ingezet op de specifieke incidenten. De onderliggende problematiek: Overlast, onveiligheid, strafbare feiten en soms wetteloosheid, blijkt al langere tijd lastig aan te pakken.

De genoemde neerwaartse spiraal ontstond in een buurt die zich voor die tijd reeds kenmerkte door een lange geschiedenis van overlast en criminaliteit, waar de politie door de jaren heen op verschillende manieren getracht heeft grip op te krijgen. De fysieke opbouw van de wijk (veel steegjes en brandgangen) ter plaatse maakt het dat overlast gevende jeugd en daders gemakkelijk uit handen van de politie kunnen blijven.

Onder de kop 'Feiten en Omstandigheden' wordt verschillende casuïstiek toegelicht waardoor de tendens en neerwaartse spiraal ontstond.

Onderwerp

Ambtelijk rapport
Advies met betrekking tot
camera toezicht

Datum

30 oktober 2021

Pagina

2 van 6

Juridische kaders & informatie deling

Met het oog op de handhaving van de openbare orde in de gemeente Lelystad, wordt door Politie Midden Nederland, conform artikel 16 van de Wet Politie Gegevens (WPG), deze informatie aan de Burgermeester van Lelystad verstrekt.

Structureel fysiek aanwezig zijn is vanuit de groeiende capaciteitstekorten van de politie niet mogelijk. Fysiek aanwezig zijn is daarnaast ook niet voldoende of wenselijk gebleken in het verleden. Cameratoezicht kan een goed alternatief zijn. De doelstelling van het publieke cameratoezicht is in de basis gebaseerd op artikel 151c van de Gemeentewet, de Politiewet en de Wet politiegegevens.

In artikel 151c van de Gemeentewet staat dat het doel bij de toepassing van gemeentelijk cameratoezicht het handhaven van de openbare orde is. Hieronder valt ook de algemene bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het voorkomen van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeente. Cameratoezicht op grond van 151c heeft op de eerste plaats een signalerende functie.

Artikel 3 van de Politiewet is de basis voor het optreden van de politie. Het geheel betekent dat in het geval van cameratoezicht artikel 3 Politiewet de grondslag is voor het toepassen van flexibel cameratoezicht, waarbij de bevoegdheid in de Gemeentewet ligt. Hierbij wordt gerefereerd aan de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde zoals in artikel 3 omschreven. Deze rechtsorde is breder dan de openbare orde zoals omschreven in de Algemene Plaatselijke Verordening en omvat ook de handhaving bij strafbare feiten die impact hebben op deze openbare orde.

Doel

Na aanleiding van de eerder beschreven problematiek rondom het gebied Voorstraat te Lelystad, heeft dit rapport tot doel de Burgermeester van Lelystad te adviseren over het inzetten van toezicht middelen ter handhaving van de openbare- en rechtsorde ter plaatse.

Doelen van cameratoezicht zijn:

Cameratoezicht is signalerend en altijd aanvullend op een pakket van maatregelen van politie, gemeente en sociale partners. De inzet is niet bedoeld ter vervanging van politiecapaciteit of inzet. Het cameratoezicht is een middel dat onder andere directere aansturing van hulpdiensten en een betere informatiepositie over het incident dient. Er gaat een duidelijk preventieve werking uit van het zichtbaar opstellen van camera's ter handhaving. Preventie is dan ook een tweede doel van cameratoezicht.

Reeds gerealiseerde inzet

Zoals eerder omschreven kent de Voorstraat te Lelystad een lange geschiedenis van problematisch crimineel gedrag. De maatschappelijke relevantie van dit probleem vindt zich in het feit dat de onveiligheidsgevoelens van de buurtbewoners en ondernemers hoog zijn. (Zware)strafbare feiten vinden in grotere regelmaat plaats en deze leiden naast intimidatie, belediging en discriminatie, tot de onveiligheidsgevoelens. De politie past doorlopend verschillende strategieën toe als antwoord op deze feiten en omstandigheden.

Opbouw maatregelen politie & partners

De politie past, in de lange geschiedenis waarbij er overlast, verdovende middelen problematiek en ernstige strafbare feiten worden waargenomen, doorlopend maatregelen toe om de problematieken het hoofd te bieden. Deze rapportage omschrijft niet de gehele geschiedenis en sociaal- economische duiding van de wijk, maar beperkt zich tot de huidige problematieken van de huidige overlast gevende groep(en) en reeds ingezette maatregelen.

Onderwerp

Ambtelijk rapport
Advies met betrekking tot
camera toezicht

Datum

30 oktober 2021

Pagina

3 van 6

Inzet wijkagent en -team

De wijkagent zet zich dagelijks in door aanspreekbaar te zijn in de wijk. Daarnaast zijn er wekelijkse contacten met het sociaal wijkteam, reclassering en specialisten. Om grip te houden op de veelplegers en doelgroep zijn thematische wijkagenten aangesteld voor TOP-X en Persoons Gerichte Aanpak (PGA). Het gehele wijkteam wordt door middel van verschillende werkopdrachten, die specifiek geschreven zijn voor problematieken rondom de Voorstraat, betrokken in de aanpak. Door deze methodiek zijn politieambtenaren, naast de vele meldingen van burgers, gericht in de wijk aanwezig om te werken aan veiligheid. Hierbij wordt handhavend, signalerend en informierend opgetreden waarvan terugkoppeling plaatsvindt aan de wijkagenten.

Hieruit bleek echter dat het zicht op de situatie ter plaatse onvoldoende was om doortastend te kunnen handhaven. De situatie ter plaatse leent zich voor ondermijnend gedrag naar de betrokken politieambtenaren. Handhavingsmedewerkers van de gemeente Lelystad worden actief ingezet en betrokken bij de problematiek. Zij zijn echter op regelmatige basis geïntimideerd, waardoor politie assistentie nodig was.

Sluiting drugspanden

Naast de reguliere basispolitiezorg wordt er, door de basisteam recherche, ook opsporingsmatig ingezet op de bestrijding van criminele fenomenen. Met de sluiting van een woning in de Waterwijk op last van artikel 13b Opiumwet (Wet Damocles) en wijkgerichte opsporing door observatie en aanhoudingen werd getracht signaalwerking uit te laten gaan naar de buurt tot het stoppen van strafbare feiten. Dit soort acties kost de politie veel capaciteit.

Georganiseerde criminaliteit

Districtsrecherche en Landelijke researcheteams zijn op reguliere basis in deze specifieke wijk werkzaam om georganiseerde misdaad te bestrijden.

Contact partners en buurt

Naast de reguliere politie inzet wordt ook de hulp van ondernemers, scholen en partners ingezet om grip te krijgen op de problematieken. Vanuit de samenwerking is getracht de betrokkenen actief te betrekken en in hulpverleningstrajecten te krijgen. Dit heeft helaas niet geresulteerd in een duidelijke vermindering van het aantal incidenten.

Feiten en omstandigheden

Om de feiten en omstandigheden de tuiden, die leiden tot urgentie van het probleem en maatschappelijke relevantie, zijn hieronder enkele in het oog springende voorbeelden opgesomd waarbij de politie moeilijkheden ervaart in het handhaven van de openbare orde ter plaatse. Ter indicatie; deze incidenten vinden plaats in de periode juni en juli. Deze incidenten zijn specifiek uitgewerkt, maar tussen schrijven en beoordeling van deze rapportage zit een lange periode.

In de bijlage is daarnaast een overzicht opgenomen van een tijdsbestek van 25 dagen van alle incidenten met een relevantie voor cameratoezicht. Dit ter duiding van de hoeveelheid meldingen die bij de politie binnen komen rondom de Voorstraat.

Schietpartij Voorstraat

Twee groepen van verschillende generaties zijn bijeen op het plein Voorstraat in de late middaguren 12 juni 2021. De supermarkt ter plaatse is direct aan dit plein gesitueerd. Op achteraf veiliggestelde camerabeelden is te zien dat er onenigheid ontstaat in de groep. Waarna er geschoten wordt.

Onderwerp

Ambtelijk rapport
Advies met betrekking tot
camera toezicht

Datum

30 oktober 2021

Pagina

4 van 6

Staande houding en vondst vuurwapen

Naar aanleiding van meerdere meldingen over een mogelijk vuurwapen, treffen politieambtenaren het betreffende voertuig nabij het plein aan de Voorstraat aan. Ten tijde van deze controle gelden de avondklok-regels nog maar de ambtenaren zien een dertigtal personen, veelal hun ambtshalve bekend, rondom het voertuig staan.

Onveiligheidsgevoelens en vandalisme

Woningcorporatie Centrada en lokale bewoners melden doorlopend gevallen van vandalisme aan hun woningen en eigendommen. Deze meldingen komen in een onderzoeksperiode van april 2021 tot oktober 2021 op regelmatige basis bij de wijkagent binnen. Daarnaast zijn er meldingen van grote onveiligheidsgevoelens van meerdere bewoners die, voornamelijk in de avonden, niet over straat durven doordat zij geïntimideerd, gediscrimineerd en beledigd worden.

Winkelend publiek ervaart doorlopend overlast in de vorm van intimidatie en harde muziek vanuit voertuigen in gebruik bij de groep. Daarnaast is het plein voor de supermarkt een algemene verzamelplaats voor deze overlast gevende mensen. Zij bevinden zich in geparkeerde auto's en op en nabij het straatmeubilair van het plein.

De wijkagent heeft ook verschillende meldingen ontvangen aangaande onveiligheidsgevoelens van ouders van kinderen. Zij melden onder andere dat zij met haal- en breng momenten rekening houden met de overlast gevende groep om hen te ontwijken.

Wijkindeling en toezicht

De Voorstraat kenmerkt zich door als een redelijk overzichtelijke straat met daar direct achter vele brandgangen en voor voertuigen onbereikbare straten. Wanneer fysiek toezicht langsrijdt ziet zij dat vele personen zich in deze brandgangen terugtrekken of vluchten, waarna zij verdwijnen in de wijk.

Voorgaand benoemde voorbeelden en situaties zijn slechts enkele van de situaties die zich soms wekelijks of zelfs dagelijks voor doen. Hierbij zijn enkele excessen genoemd maar ook daarvan is te stellen dat deze niet op zich zelf staan. Op en rond de Voorstraat blijven alle partners vanuit overheid en sociaal domein zoekend naar methoden om de leefbaarheid aldaar te vergroten.

Maatschappelijke relevantie

De gemeente Lelystad al sinds lange tijd bezig om met haar partners een antwoord te vinden voor de problematiek die ervaren wordt in de Waterwijk rondom de Voorstraat. Waar de multi-aanpak met vele partners helpt, ervaart de politie momenteel een beweging waarbij een groep die zich ophoudt rond de Voorstraat een bepaalde mate van straffeloosheid ervaart doordat de bewijslast door direct toezicht op strafbare feiten ontbreekt.

Dit uit zich in een nog dreigendere houding naar buurtbewoners en rivaliserende groepen of personen omdat de pakkans door hun als laag wordt ervaren. Daarnaast zijn de criminaliteitscijfers en sociale problematiek hoog in de Waterwijk. Burgers, ondernemers en schooldirecties uit de wijk spreken zich hierover uit naar de Wijkagent en vragen om een oplossing.

Onderwerp

Ambtelijk rapport
Advies met betrekking tot
camera toezicht

Datum

30 oktober 2021

Pagina

5 van 6

Conclusie en advies

Er kan geconcludeerd worden dat de politie met haar partners al jaren zoekend is naar een passend antwoord op de genoemde problematieken. Recent is er een neerwaartse spiraal waar te nemen.

Rekening houdende hetgeen in deze rapportage beschreven, adviseert de politie de Burgermeester van gemeente Lelystad om, in samenwerking met de Politie Midden Nederland, te komen tot een extra middel ter handhaving van de openbare orde, te weten direct cameratoezicht op de locatie Voorstraat te Lelystad.

Dit wordt geadviseerd om in de nabije toekomst passend en snel te kunnen optreden en verdere escalatie van openbare orde verstoringen of crimineel gedrag een halt toe te roepen. Bestaande maatregelen en politie inzet blijven gehandhaafd in aanvulling op cameratoezicht.

Kijkend naar het verleden en de opbouw van zowel preventieve acties al repressieve acties, gedaan door politie en andere partners, acht de Politie het middel camera toezicht proportioneel ten opzichte van de ervaren overlast en gepleegde strafbare feiten.

Afsluiting

Deze bestuurlijke rapportage is door mij naar waarheid opgemaakt op basis van ambtsedig opgemaakte processen-verbaal, open en gesloten bronnen en politie informatie.

Het is door mij, Westrik, ondertekend op 30 oktober 2021

A.T. Westrik

BIJLAGE 1

Overzicht meldingen met relevantie 1 oktober 2021 tot en met 25 oktober 2021

Relevantie: Er is geselecteerd op meldingen waarbij er overlast, gevaarlijke situaties en strafbare feiten zijn gepleegd waarvan vermoed wordt door de betrokken politie ambtenaren dat deze te maken hebben met de overlast locatie Voorstraat. Hierbij wordt ook inzichtelijk dat de effecten groter zijn dan de locatie Voorstraat.

Totaal aantal meldingen bekend bij politie in de periode 1 oktober 2021 tot en met 25 oktober 2021 in dit gebied 103.

	Incident-/activiteitsoort
1	Afhandeling Overige Meldingen
2	Onderzoek Overig
3	Eenvoudige Mishandeling
4	Eenvoudige Mishandeling
5	Afhandeling Overige Meldingen
6	Afhandeling Overige Meldingen
7	Gekwal. Diefstal In/Uit School
8	Afhandeling Overige Meldingen
9	Afhandeling Overige Meldingen
10	Meld Misdaad Anoniem (Mma)
11	Geluidshinder Overig
12	Vernieling Overige Objecten
13	Ruzie/Twist (Zonder Vervolg)
14	Onderzoek Overig
15	Contactmoment Wijk- / Buurt- / Daderagent
16	Bezitten/Vervaardigen/Voorhanden Hebben/ Afleveren Vuurwerk
17	Gekwal. Diefstal In/Uit Andere Gebouwen
18	Algemene Mutatie
19	Burenruzie (Zonder Vervolg)
20	Opnemen Aangifte
21	Overlast Ivm Alcohol/ Drugs
22	Aanhouding Verdachte

23	Afhandeling Overige Meldingen
24	Afhandeling Overige Meldingen
25	Overige Verkeerszaken
26	Rijden Zonder Rijbewijs
27	Contactmoment Wijk- / Buurt- / Daderagent
28	Ruzie/Twist (Zonder Vervolg)
29	Assistentie Deurwaarder
30	Opstellen Rapport/Advies Voor Derden
31	Melding Overlast Jeugd
32	Afhandeling Overige Meldingen
33	Melding Overlast Jeugd
34	Overlast Ivm Alcohol/ Drugs
35	Overlast Door Verward/Overspannen Persoon
36	Diefstal Fiets
37	Overlast Door Verward/Overspannen Persoon
38	Contactmoment Wijk- / Buurt- / Daderagent
39	Vermissing Meerderjarig Persoon
40	Ruzie/Twist (Zonder Vervolg)
41	Burenruzie (Zonder Vervolg)
42	Gekwal. Diefstal In/Uit Andere Gebouwen
43	Afhandeling Overige Meldingen